

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vera je prva.

Tudi na Slovenskem Štajarskem se čujejo sem ter tja že glasovi, ki pravijo, da naj vero nekako na strani pustimo, češ, da vera pri nas ni v nevarnosti, torej je tudi braniti ni treba. Tega mišljenja bodo zlasti oni, kojim se ponuja neko brezverno rodoljubje. Mi se pa s tem ne strinjamo, kajti iz takih nauk in nazorov bi se utegnila izcimiti verska mlačnost, ki je že sama na sebi nevarna in dostikrat celó začetek nevere. Spominjamo se pri tem Kristusovih besed: »Kdor ni znenoj, je zoper mene!«

Komur je vera, postranska reč, začel se bo ogrevati za kak drugi uzor, ki postane njegov malik, božjo službo pa bo začel zanemarjati; konec tacega mišljenja je, da tisti človek v verskem čutu čisto otrpne, v smrtni grehe pade ter postane sovražnik Boga in njegovih služabnikov, ker mu do tistih mrzi. Kdor je že kaj skusil in videl, je to prelevenje lahko že dostikrat opazoval.

Prav je, da ljubimo svoj národ in svoj jezik, ki ga nam je Bog dal; toda Bog je le en sam in sovraži vsako malikovanje: le Boga moramo čez vse ljubiti, ker je On nas prej ljubil ter celó svojega edinorojenega Sina za nas v smrt dal, in ker vse, kar imamo, le od Njega imamo. Vse posvetno je minljivo, tudi narodnost in materni jezik so le posvetne, minljive stvari, kajti v nebesih bomo vsi en sam rod nebeščanov, vsi enako-pravni otroci nebeškega Očeta in bratje Kristusovi, govorili bomo vsi isti nebeški jezik; tam preneha razloček med národi.

Kakor je torej poštenega človeka vredno, spoštovati in braniti národnost in jezik kot božje darove, tako je nespametno in pregrešno, staviti te darove nad darilca, vsegamogočnega Boga in nad vero. Kdor zavrže vero, upre se Bogu, kajti »vera« pomeni našo »zvezo z Bogom«; ta zveza pa obstoji v tem, da mi njegovim besedam verujemo in njegove zapovedi spolnjujemo; ako to storimo, bo tudi Bog svoje po Kristusu in prerokih dane obljube spolnil in nas sprejel v nebeško kraljestvo, katerega nikdar konec ne bó. Vera je torej za nas prva potreba, kajti »kdor ne veruje, je že sojen«, pravi sv. pismo.

Pa ne samo za večnost, tudi za posvetno srečo nam je vera potrebna. Kdor kmetu vero vzame, ga tudi gospodarsko uniči, kakor pričajo stoteri izgledi ob nemški meji na Koroškem in Štajarskem. Kmet mora pri trdem delu toliko trpeti, toliko skrbij in pomanjkanja prestati, da bi moral obupati, svoj dom zapustiti in po svetu bežati, ako ga ne bi tolažila in krepčala sv. vera, ki mu obeta večno veselje za pozemsko trpljenje ter mu veli, hrabro in možato ustrajati v trdem boju ter skrbeti za ženo in otroke, poslednje krščansko izrediti, delu privaditi in jim domačijo kot dedščino ohraniti.

Vera daje krščanskemu kmetu moralno moč, da ostane pri trdem delu, da samega sebe zatajuje in si komaj najpotrebnejše privoščí, samo da domačijo svojega očeta spet za svoje otroke ohrani. Kaj bi se naredilo iz naše ljube slovenske domovine, ko bi vsi naši kmetje brezverski liberalci postali, svoje hiše in njive prodali in pa grlu pognali? Tuji ljudje, ki imajo več denarja, ko mi, bi vse pokupili, naš rod pa bi scasoma zginil. To je navadni konec naših »liberalnih« kmetov: ko so ga enkrat mestni brezverci v »liberalca« prede-lali, hoče tudi sam po mestno in gosposko živeti; obleče se po gosposko, zahaja ali se vozi v mesto k svojim »prijatlom«, dobro je in pije, igra na kvarte itd.; on denar zapravlja, doma pa se delo zanemarija, on zagazi v dolgove, iz katerih ni več rešitve: Konec veselega »liberalnega« kmetovanja tacega posestnika je, da se mu vse proda, on je ženo in otroke ob vse pripravil, sam pa v kaki žganjarni konec vzame, žalosten konec po sodbi svetá, še bolj žalosten v pogledu na večnost!

Kdo bi se po takih zgledih še drznil, slovenskim kmetom svetovati, naj postanejo versko mlačni in naj se poganjajo edino le za svojo národnost?! Tak ni prijatelj, ampak največji sovražnik našega národa. Kmet je najmočnejši steber naše národnosti, in kdo daje kmetu dušno moč, da je in ostane korenjak in poštenjak, če ne sv. vera? Pustite torej posvetne malike abotni in pustolovni gospódi, saj tudi nje ne bodo osrečili; našim kmetom pa ne ponujajte tacega blaga! S tem bi jih le zbegali, spridili in pomehkužili, da bi nazadnje ne bili ne tič, ne miš, ne gospod, ne kmet, breznačajne, v-ternate veše, da bi svoje prepričanje kakor obleko vsako leto dvakrat menjali.

Pisava rodbinskih imen.

(Interpelacija poslanca Višnikarja in tovarišev.)

(Konec.)

Navedeni podatki in dvorni dekreti pa ničesa ne določajo, kako in v katerem jeziku naj se pišejo posamezna imena, in gotova istina je, da se je pisava raznih imen tekom časa po razvoju posameznih jezikov preminjala in morala preminjati. Dušni pastirji so se izprva posluževali latinskega jezika, kateri ne pozna črk ck, sch, tsch, č, š, ž itd. Za slovanski z in ž nemški jezik nima pismenih znakov, in sploh ne za mnogo slovanskih glasov, in zato nemški pisatelji v znanstvenih knjigah za točno izražanje glasov v nemškem narječju in tujih jezikih v obče rabijo latinsko-slovanske črke.

Po navedenih naredbah bi Hrvatje in Čehi po sedaj veljavnem in navadnem pravopisju niti ne mogli

pisati svojih imen. Hrvatje imajo štiri ali pet raznih pravopisij in Čehi so si še le to stoletje (1820 in 1840) uredili svoje pravopisje. Slovenci so se od 16. stoletja do pred 50. leti posluževali takozvane »Bohoričice« po Bohoričevi slovnici iz leta 1594. Prejšnje črke S, Sh, zh, s in sh so se zamenile s »s«, »š«, »č«, »z« in »ž«. Starih črk sedanji rod več ne pozna, če tudi so v starih maticah. Rusi in Srbi bi se morali pri nas posluževati cirilice.

V minolem stoletju je bila v Nemcih navada, da so ženska imena označevali s končnico »in«, n. pr. »Majerin«. To bi bila velika zmes, ko bi se povsod morali ravnati po ukazu okrajnega glavarja celovškega. Visoka vlada bi morala namestiti celo armado uradnikov, da bi pregledali vse krstne bukve in določili, kako so se prvotno pisala razna družinska imena. Toda vladni organi imajo nujnejša in koristnejša opravila, kakor pa misliti na to, kako bi izražali nasprotje do posameznih narodnostij.

Neumevno je skoraj, kaj je komu na tem, kako se piše njegov sosed. Zablacanu je gotovo vse eno, ali se njegov rojak piše Tschernigg ali Černič. Dvorni dekret z dne 5. junija 1826 dopušča v Avstriji premembo imena le v mali meri in v posebnih slučajih, to pa le z dovoljenjem političnega dež. oblastva. (Najvišji odlok z dne 18. marcija 1866.) Rodovinsko ime je osebna pravica vsakega samostojnega državljana, toda v Avstriji je ta pravica jako omenjena, dasi je večkrat potreba in želja, da se premeni priimek.

Prememba imen je dovoljena v določenih slučajih, n. pr. pri pristopu h krščanstvu ali pri ustupu v cerkven red. In vendar so krstna imena v raznih jezikih pišejo različno, n. pr.: Joannes, Johannes, Johann, Hans, Jan, Janez, Hanuš, Janoš, Ivan, Ive, Ivo, Giovanni, Jeán, James itd. Z ozirom na te razloge vprašajo podpisani ekscelenco g. ministerskega predsednika kot voditelja notranjega ministerstva:

1. Ali je njegovi ekscelenci znan odlok c. k. okr. glavarstva v Celovcu z dne 13. jan. 1896? 2. Kaj misli nj. ekscelehca ukreniti, da se obvaruje prebivalstvo takih odlokov, ki niso utemeljeni v postavi in dejanskih razmerah ter le po nepotrebnem vznemirjajo ljudi in izpodkopujejo ugled oblastev?

Na Dunaju, dne 12. marcija 1896.

Povše, dr. Gregorčič, Seichert, Robič, dr. Gregorec, Alfred Coronini, Pfeifer, Kušar, Višnikar, Koblar, Klun, Vošnjak, dr. Ferjančič, Borčič, Radimsky, Nabergoj.

Cerkvene zadeve.

Razstava cerkvene obleke.

Najlepša družba v celi naši škofiji, »družba vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa in v podporo ubožnih cerkev lavantinske škofije«, je, kakor vsako leto, tudi letos priredila razstavo cerkvene obleke, katero so na belo nedeljo otvorili mil. knezoškof. Ob določeni uri so mnogobrojno zbrane ude in prijatelje družbe pozdravili družbin predsednik, preč. g. stolni dekan, L. Herg; na to so poročali o delovanju družbe v preteklem letu in naposled prosili mil. knezoškofa, naj blagovolijo razstavo otvoriti in navzočim podeliti svoj višjepastirski blagoslov.

Iz poročila posnamemo naslednje: Dohodkov je imela družba 2381 gld. 20 kr., za katere je bila prirejena naslednja cerkvena oprava: 2 pluvijala, 26 kazul, 4 vela, 4 štole za praznike, 7 stol za spoved, 6 belo-vijoličnih stol za krst, 5 plaščekov za ciborij, 6 plaščekov za spo-

ved, 3 mašne bukve, 1 kelih, 1 krona za bl. D. Marijo, 8 oltarnih svečnikov, 8 pultov, 22 korokov, 15 alb, 34 humeralij, 115 purifikatorij, 72 lavabo prtičev, 25 večjih in 25 malih korporalij, 8 oltarnih blazink, 12 rdečih, 12 črnih suknjic in 12 vijoličnih golirjev za ministrantę, 16 korokov za strežnike, 12 pasnikov, 2 rdeča plašča za strežnike, 6 pogrinjal za pulte, 2 banderi, 1 črna štola in 1 mrtvaško pogrinjalo. Darovi so v ta namen prihajali iz vseh župnij naše škofije.

Na to so imeli mil. knezoškof prelep in globoko premišljen nagovor, katerega glavne misli so naslednje: Najprej so izrazili svoje veselje, da morejo že šestokrat otvoriti razstavo te družbe. Na Telovo l. 1882., dne 16. jun. se je družba ustanovila in v teku 14 let je s posebnim blagoslovom delovala. V preteklem letu je pristopilo 1030 novih udov, tako da je v celem že 12.338 udov. Udnine se je do l. 1894. nabralo 22.137 gld. 83 kr. in v preteklem letu 2381 gld. 20 kr., torej v 14letih skupaj 24.519 gld. 3 kr., gotovo prelepa miloščina ljubemu Jezusu.

Dvojen namen ima ta družba. Prvi je: priskrbeti ubožnim cerkvam dostojne cerkvene oprave. Nekateri udje plačujejo zato na leto po 50 ali vsaj po 12 kr., drugi pa, in to so blage gospe in device, izdelujejo cerkveno obleko pod vodstvom predsednice in dveh prisednic; potem veliko storę v ta namen čč. šolske sestre in v zadnjem času tudi čč. sestre frančiškanke. Te gospe in device, ki skrbé za pravó lepoto oltarja, delujejo prav po vzgledu svetopisemskih žen in devic. Že v stari zavezi so bile žene posebno vnete za lepoto hiše božje, in kaj še le v novi zavezi! V vseh stoletjih krščanstva je bilo obilo žen in devic, ko so na ta način častile Jezusa v presv. R. Telesu.

Veliko važnejši pa je drugi namen te družbe: moliti presv. R. Telo po dnevu, pa tudi po noči, v cerkvi, pa tudi doma. Vsled tega je družba pravi blagoslov celi škofiji in je zelo želeti, da bi se še prav mnogo novih udov oglasilo. Potem so še mil. knezoškof izrazili nekatere želje gledé na družbino zastavo, hišo in družbino cerkev ter na to otvorili razstavo. H koncu so se iskreno zahvalili preč. g. st. dekanu, ki vzorno vodijo družbo že od njenega početka, odbornikom preč. gg. st. župniku J. Bohincu in ravnatelju bogoslovja, K. Hribovšku, kakor tudi predsednici, gospej Ani Eichler, ki tudi že od l. 1882. opravlja svojo službo, in obema prisednicama in sploh vsem pospeševalcem družbinega namena ter so podelili vsem svoj višjepastirski blagoslov.

Mil. knezoškof so si potem ogledali lepo razstavljenó obleko. Med drugim je bila na ogled postavljena krasna društvena zastava katol. delavskega društva v Mariboru. Skozi tri dni je bilo vedno mnogo ogledovalcev razstave.

Družba s tako vzvišenim dvojnim namenom pač zasluži, da bi število njenih udov leto za letom naraščalo. »Gospod je tukaj in nas kliče« (Jan. 11, 28) iz svojega skritega bivališča na oltarjih in nas k sebi vabi. Zato pa Slovenci in Slovenke, ki še niste pri družbi, slušajte Gospodov glas in stopite v krog častilcev presv. R. Telesa v svoj lastni dušni blagor in v korist ubožnim cerkvam naše škofije.

C.

Letošnji novomašniki.

Dvajset novomašnikov dobi letos naša škofija, in sicer bodo v mašnike posvečeni čč. gg. bogoslovci IV. leta: Anton Drofenik iz Kostivnice, Jakob Fink iz Žič, Franc Gomilšek od Sv. Petra in Pavla v Ptuj, Franc Gosak iz Žič, Anton Kovačič od Sv. Eme, Franc Kozelj iz Hajdina, Martin Kranjc iz Manjšberga, Ivan Lorbek od Sv. Lenarta v Slov. gor., Anton Miklič iz Dobrépolja na Kranjskem, Makso Ocvirek iz Celja, Anton Srabočan

iz Celja, Ivan Šanda iz Rogateca, Franc Schreiner od Sv. Križa pri Ljutomeru, Jožef Vodošek od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. — Iz III. leta: Franc Bohak iz Poličan, Ivan Grobelsšek iz Žič, Jožef Hohnjec od Sv. Petra pod Svetimi gorami, Friderik Horvat od Sv. Lenarta pri Vel. Nedelji, Ivan Jančič iz Laporja in Franc Krulje iz Brežic.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Pameče 6 fl. 50 kr., Vrasko 15 fl., č. g. J. Planinšek 1 fl., Dramlje 8 fl. 52 kr., Sv. Štefan pri Žusmu 6 fl., stolna mestna župnija v Mariboru 40 fl., Čadram 10 fl., Reichenburg 40 fl., Dobrna 10 fl., Solčava 11 fl. 50 kr., Rečica 10 fl. 75 kr., Marija Ulm 1 fl. in Svetinje 5 fl.

Gospodarske stvari.

Pura.

Pure izrejati je precej mudno in sitno; vendar če se skrbno in umno redijo, se trud bolje izplača, kakor pri drugi perotnini. Puran mora biti čvrst in velik; za vsákih 7 do 10 pur je treba enega purana, in za pleme sodi le dve leti star. Pure pa se ne smejo čez pet let stare za pleme pustiti. Meseca aprila začne pura jajca nesti in med tem časom se mora zapreli, sicer bi gosposinja malo jajc dobila, ker prosta pura na raznih krajih skrivaj znese, in jajca se morajo vsak dan proti pobirati, ter na hladnem kraju hraniti. Pura znese 15 do 20 jajc in ko zadnje znese, hoče sedeti. Več ko 15 jajc podložiti, ne kaže, ker jih več ne more obsesti. Ko pura vali, ne gre več iz gnezda, in mora se vsak dan iz gnezda vzdigniti, da se zrnja nazoblje in sveže vode napije. Med tem časom se pa morajo jajca s toplo odejo pokriti, da se ne shladijo. Pura se potem spet vzdigne in na jajca rahlo položi, sicer jih potere. Vali 4 tedne. Ker je lupina trda, je treba, ko se mladiči prekljujejo, jih iz lupine rešiti.

Mlade purice so silno občutljive, mokrota in hlad jim močno škoduje, zato jim je toplota in dobra krma prepotrebna. Prvih 24 ur mladiči nobene hrane ne potrebujejo in potem se jim dajo za jesti trdo kuhana, tanko zasekana jajca. Čez dva dni se jim da kuhan grah in drobno zrezan čebul; čez osem dnij se jim začnejo dajati drobno zrezane koprive, med pšeno ali proso in ječmenom moko pomešane. Pozneje jedó zrezano salato in v mleko kuhan zmečkan oves.

Ko so mladiči 10 dnij stari, se pri lepem vremenu na travo prenesejo, pa varovati se morajo, da v koprive ne pridejo, sicer bi nežnim nožicam koprive bolečine napravile. Zjutraj se mlade purice ne smejo poprej na travo pustiti, dokler se rosa ne osuši. V šestem tednu dobijo rudeče glave in v tem času se jim mora za okrepanje dobra hrana dajati, in ko so dva meseca stare, so zadosti močne, da se smejo prosto pustiti.

Puran se pita 3—4 tedne, in najlažje in najbolje se dve leti stari opitajo. Najboljša hrana za pitanje je namočena koruza, grah in testo iz prosene in ječmene moke; piti se jim pa mleko daje. — Dragi bralec! Iz tega vidiš, da je s purami mudnega dela, pa spitan in pečen puran na mizi tudi mnogo izda! Meseca septembra in oktobra Hrvati več tisoč puranov priženejo in razprodajo. Naj bi te črtice pripomogle, da bi tudi pri nas na Štajarskem vsaj mali posestniki začeli purane umno rediti.

F. P—k.

Sejmovi. Dne 25. aprila v Poličanah (za svinje), Kostrivnici, Dobovi, Vuzenici, pri Sv. Juriju ob Taboru in pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 27. aprila v Kozjem,

Orešju in Dolu. Dne 28. aprila pri Sv. Antonu v Slov. gor. Dne 29. aprila v Imenem (za svinje). Dne 30. aprila na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 1. maja v Lipnici, pri Sv. Barbari v Halozah, v Ljubnem, Velenju, na Muti, v Celju, pri Sv. treh Kraljih v Slov. gor., v Cirkovcih, pri Sv. Filipu v Veračah in na Spod. Polskavi (za svinje).

Dopisi.

Iz Ormoža. (Korak za korakom.) Kolikokrat smo bili primorani poročati o eni ali drugi žalostni zadevi, o kaki narodni zgubi, o neuspehih; ali danes nam sili pero v roko vesel dogodek, kateri bo postal sčasoma za razvitek narodne stvari velike važnosti: Ormož je dobil zdravnika, in kar je največ vredno, Slovenca. Zadnja leta je imel celi ormoški okraj samo dva zdravnika, če tudi so bili prejšnja leta v Ormožu samem po trije. Ljudstvo je zbog tega mnogo trpelo ter bilo primorano iskati si v drugih krajih zdravniške pomoči. Z novo deželno postavo o nastavljenju zdravnikov razpisalo se je najpoprej za okrožje ormoško I. služba zdravnika, za katero mesto smo po velikem naporu in le s prijazno pomočjo nekaterih nam naklonjenih narodnih odličnjakov dobili g. dra. Geiger-ja. Naše nemčurje to grozno v oči bode, da pride naše gore sin na to važno mesto, ker bi oni na istem radi videli svojega pristaša dra. Heissa. Izjalovil se jim je njihov trud, ker večina občin ostala je pri besedi ter dovolila podpore samo radi tega, da imajo one izključljivo pravico nastavljenja. Nekateri so se dali premotiti vabljivim glasom nasprotnikov ter postali odpadniki. Žalostna slava. S tem večjo hvalo moramo se spominjati istih naših posestnikov, kateri smatrajo to vprašanje že radi tega važnim, da dobimo enega značajnega moža v Ormož, ki bo imel gotovo več srca za brata Slovenca, kakor tujec ali nemčur. Hvala Bogu, v vsakej občini imamo take može, da, oni se množijo, kar nas napolnjuje z nado, da bo nemčurstvu tudi v ormoškem okraju kmalu odklenkalo. Kako potreben je bil drugi zdravnik, najbolj uvidimo sedaj, ko je novi g. zdravnik preobložen z opravkom. Mi ga nočemo hvaliti, hvalila ga bodo njegova dela, a opozarjamo slovenske posestnike, da iščejo v prvi vrsti pomoči pri njem. Začasno stanuje v narodni gostilnici g. Gomzija, s 1. majem naprej pa stalno v hramu g. dra. Omulca.

Od Sv. Štefana. (Priporočba.) Na mnogotera ustmena in pismena vprašanja gledé našega novega križevega pota, bodi sledeče naznanjeno: Po znanih Führichovih podobah ga je slikal na platnu znani akademični slikar gospod Ivan Gosar v Celju. Delo je vse-skozi umetno in dovršeno, ter dokaj povzdiguje slavo slovenskega umetnika. Posebno ganljive so podobe trpečega Jezusa ter njegove prežalostne Matere Marije, kakor izrazujejo ove surovih beriev njihovo grozovito neusmiljenost. Velikost podob je 80cm visokosti in 55cm širokosti, ter stanejo 200 gld., kakor smo se pogodili. Natančno po tej meri je priredil jako primerne nekoliko pozlačene okvire iz hrastovega lesa g. Anton Pavlič, podobar, slikar in pozlatar na Bučah, pošta Podčetrtek, za 128 gold. Visokost cele podobe z okvirjem vred meri 1 $\frac{1}{2}$ m — širokost pa 75cm. Enako trpečih, ter umetno izvršenih okvirjev za to ceno mestni delavci narediti ne morejo. Sploh só vsi č. gg. duhovniki, ki so naš novi križev pot videli, občudovali izvrstno delo, tako gledé slik, kakor okvirjev in trdijo, da ta novi cerkveni kinč nikakor ni predrag. Z mirno vestjo morem torej vseskozi poštena umetnika za enaka in druga cerkvena dela priporočati. A. Zd.

Iz Šaleške doline. (Razne novice). Pred nekaterimi tedni je bilo nekaj gospodov dobre volje v neki gostilnici v Velenju. Ob tisti priliki se je neki gospod iz Celja že tako rekoč predstavil kot kandidat za bodoče deželnozborske volitve. Ko se je to razvedelo, se je zdelo vsem zelo netaktno. Če bo res prejšnji gosp. poslanec odstopil, bodo že merodajni volilci postavili novega kandidata. Tisti gospod iz Celja pa bo že moral potrpeti nekaj let, dokler boljše pozna deželo in ljudstvo, če hoče, da ga kedaj takšna sreča doleti. V tem okraju nima upanja. — Po zimi so bili namenjeni priti »liliputani« (pritlikavci) v Šoštanj, da bi se pokazali v nekaterih predstavah, pa jih ni bilo. Zato pa se je neki drug »liliputan« tam naselil, ali za dolgo, ali kratko, še ne vemo. To pa vemo, da so ga šoštanjski Heil-Germani iz srca veseli, ker se je ponižal tja priti iz blaženega Bismarkovega »rajha«. Po žilah Südmarke se bo zdaj pričela pretakati nova, zlahnejša kri. — Kakor čujemo, se bo začel v Šoštanju šesto nedeljo po Veliki noči sv. misijon. Najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bili kedaj tam misijonarji. Potreba ga je tedaj gotovo za vse, a za nekaternike pa zeló, zeló. Bog daj svoj blagoslov!

Iz Gornje Ročice v Slov. gor. (Volitev) v naši občini je izpadla zelo povoljno. Predstojnikom so volili g. Josipa Eileca, občespoštovanega kmeta. S tem upamo se je mnogo pridobilo; ker Eilec je vrl narodnjak ter mnogoletni naročnik »Slov. Gospodarja«, kate-terega vselej z veseljem pričakuje in z zanimanjem bere, potem še drugim posodi, kar je od vsakega domoljuba želeti. Naj le hodi vedno po pravični poti v prospeh občinarjev, s tem si bo pridobil občno naklonjenost. Svetovalci so ti trije: Peter Roškarič, Janez Bauman in Peter Velna. Na mnoga leta! —k—

Iz Bočne pri Gornjem gradu. (Naše društvo). Pred kratkim so ustanovili tukajšnji rodoljubi kmetijsko bralno društvo z namenom, pouspeševati umno kmetijstvo in širiti med ljudstvom koristno berilo. Dne 12. aprila je bilo odpravo zborovanje tega društva v prostorih tukajšnje šole, katero se je prav povoljno obneslo; kajti celo iz Gornjega gradu je vkljub jako neugodnemu vremenu došlo več ondotnih rodoljubov, kateri so v prospeh umnega kmetijstva in napredka sploh v vsakem oziru vneti podpiralci. Po jedrnatem govoru gospoda učitelja Božidara Dediča, v kojem je poudarjal potrebo in korist umnega kmetijstva in bralnih društev, pričelo se je vpisovanje udov, katerih je takoj 45 pristopilo, in upati je, da se to število še precej pomnoži. Za tem je sledila volitev odbora, v kojega so bili izvoljeni za načelnika Božidar Dedič; namestnika Ignaz Natlačan; blagajnika Franc Štiglic; tajnika Franc Podbrežnik; oskrbnika Ivan Pevec, in odbornike Ivan Pavlin, Anton Levar in Peter Ručigaj. Po volitvi je bila prosta zabava v krčmi gosp. Ivana Purnata. Med raznimi napolitimi povzel je besedo novo izvoljeni gospod načelnik in opomnil zbrane goste, naj bi se ob priliki te otvoritve tudi spomnili naše prekornostne družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je z veseljem vsprejelo in v koji namen se je nabralo 18 kron. Želeti je pač mlademu društvu, da bi vrlo napredovalo in da bi se več enakih v tukajšnjem okraju ustanovilo!

Iz Petrovč. (Razne vesti.) Slov. katol. delavsko društvo je Arnovčam trn v peti. Pred kratkim so imeli sedmino. Namesto da bi molili za dušo rajnega, so se kregali zarádi kat. delavskega društva ter zmerjali navzoče ude. Še ženske so si brusile svoje jezike! So vam to »galant ljudje« ti Arnovčani?! — Splošna žalost vlada sedaj v Arnji vasi. Znana trojica je zgubila zopet enega svojih zvestih pajdašev. Pred 14. dnevi je zginil Anton Košec, kateri je vedno trobil v

nemčurski rog. Pobral je ves denar ter jo najbrž popihal v Ameriko. Njemu srečen pot! Obžalovanja vredna je le Arnja vas, katera bo polagoma prišla ob svoje »najboljše može!« V štirih mesecih so trije zmanjkali. Kaj še le bo, če jo pobrišijo »vzgedni oče« in njihova pomagača, »korajžni in tihi brat?« Odgovor na to vprašanje težko pričakujejo vsi ostali Arnovčani. — V Levcu hočejo obupati »naš skrbni oče župan«. V pretečenem tednu so si zvezali culico ter letali bosí od soseda do soseda po — slovo! Pravijo, da jim ni več za ostati! Že 4 meseci so pretekli, kar je voljen nov odbor in vendar jim še nočejo odvzeti težkega bremena! Bojijo se da bodo »večni župan« ostali. Kaj ne, »bogner« zna nagajati! — Za sedaj so se še dali utolažiti oče župan, a če se jim slednjič res zmeša pamet, kdo jih bo imel na vesti?

Iz Gradca. (N a p i s i.) Vsak ptič rad leti k svojej tolpi in tudi v tisti kraj, kjer se je izvalil. Tako sem tudi jaz že težko pričakoval velikonočnih praznikov, da bi lahko poletel na Slovensko, v svoj domači, rojstni kraj. Velikonočni prazniki so tu, in jaz sem tudi že na Slovenskem. O joj, sedaj sem pa preglasno povedal: — na Slovenskem! Tukaj že ni več slovensko! Napisi in kažipoti so vsi nemški. Ne daleč od cerkve Sv. Antona v Slov. goricah je novi kažipot, na katerem bereš: »Nach Andrenzen« — potem še je le slovenski napis »v Andrence«. Drugi kažipot je pri pokopališču: Nach St. Georgen a. d. Stainz. Zatem še le: »k Sv. Jurju na Ščavnici«. Oh preljubi Slovenci! Vprašam vas, zakaj ste li tako malomarni? Ali ne prispada prvo mesto milemu, domačemu, slovenskemu jeziku? Zakaj li pustite prvo mesto tujemu jeziku, svoj materni jezik pa na zadnje mesto tlačite? Ker bi pa jaz vse rad znal, zato sem vprašal nekega fanta, kdo da je ta omenjena kažipota tako »mojstersko« izdelal? Fant mi odgovori, da Alojz Ferčal iz Vanetine. Oho, tega možeka pa dobro poznam in vem, da nemški ne zna. Ne vem pa, kdo mu je neki vendar le nakomandiral to blaženo nemščine za kažipota. Najbrž g. župan cerkvene občine. V Cerkvjenjaku so namreč vse povsod na hiš. številkah nemški napisi, le edino pri trgovcu g. Jožefu Tušaku se blesti slovenski napis Cerkvjenjak. Pri tem trgovcu so tudi v prodajalnici slovenski napisi in tudi sv. razpelo. Vsem Slovencem v ondotni bližini torej priporočam omenjenega trgovca, ker pri njem se vse ceneje kupi, kakor pa v kakem mestu ali trgu. Slovenci, držite se gesla: Slovenec k Slovincu!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Vpričo Nj. veličanstva svetlega cesarja so v torek razkrili Mozartov spomenik. — Poslanska zbornica je vsprejela postavo o pokojninah uradniških udov, toda ne po volji vlade kajti pokojnino udov uradnikov prvih treh razredov je znižala na 3000, 2600 in 2200 gld. S tem se prihrani na leto 50 tisoč gold. V ponedeljek pa se je začela splošna obravnava o volilni preosnovi. Govoril je tudi naš poslanec dr. Gregorec. — V soboto je bil dr. Karol Lueger s 96 glasovi in sicer četrtočasno dunajskim županom izvoljen; liberalec dr. Grübl je dobil samo 42 glasov. — Govori se, da odstopi vojni minister Krieghammer.

Češko. Okrajni zastopi morajo izjaviti deželnemu odboru, ali se naj na kmetih vpeljejo direktne volitve ali pa ne. — V Pragi postavijo leta 1898. slavnemu zgodovinarju Palackemu, »očetu domovine«, krasen spomenik.

Tirolsko. Italijani zahtevajo od vlade, da se osnuje poseben italijanski oddelek deželnega odbora v Inomostu, da bodi deželnega glavarja namestnik Italijan, da se razdeli deželni šolski svet v nemški in italijanski oddelek in da se v deželnem zboru upeljejo narodne kurije. Ako Italijani to dosežejo, potem moramo doseči to tudi mi štajarski Slovenci.

Štajarsko. Dne 5. maja bode v Gradcu v obrtni dvorani sejem ali velikanska beračija za celjski »studentenheim«. — Rado se zgodi, da se v »nemških« spodnje-štajarskih mestih in trgih razglasi cesarskega namestništva, ki so pisani v obeh deželnih jezikih, nabijejo samo v nemškem jeziku. Kaj tacega premore le grda zagrizenost.

Koroško. Kiršnerjev »Bauernbund« se pripravlja na volitve. Zboroval bode v Millstatu in Rudi. — V Celovcu priredijo gledališko predstavo za šulverein in südmarko. Koliko boljše bi bilo, ko bi ti veliki Nemci skrbeli za svoje reveže!

Kranjsko. Ljubljansko katol. politično društvo je priredilo lani 29 shodov. — »Glasbena Matica« je tudi barona Heina imenovala svojim častnim udom. Ali je Hein res tak ljubček kranjskih Slovencev? Ali ni baš on kriv, da ni potrjen načrt, po katerem naj bi se zdaj zidalo v Ljubljani?

Primorsko. V Gorici se snuje zelo potrebno trgovsko in obrtno podporno društvo. — V Trstu je umrl kapiteljski vikar monsieur Šust. Njegov namestnik je postal kanonik Fr. Černe. — Ker je lahonska večina v isterskem deželnem zboru zavrgla volitve poslancev Jenka, Mandiča in Kozuliča, bodo volitve za te tri mandate dne 30. maja.

Hrvaško. Madjari so vedno bolj predrzni. Zdaj že hočejo, da morajo uradniki pri državnih blagajnicah tudi na Hrvaškem znati madjarski. — V nedeljo se je vrnil v Zagreb iz belovarske ječe dijak Balasko. Pozdravili so ga dijaki in delavci. Ker pa je policija posegla vmes, pobili so okna županu.

Ogersko. Nj. veličanstvo svetli cesar pridejo v Budapešto dne 28. aprila, da se udeležijo raznih svečanostij o priliki slavljenja tisočletnice. — Avstro-ogerska pogodba še ne bo kmalu dognana. Madjari nočejo privoliti, da bi kaj več plačevali skupnih državnih stroškov, ampak celo zahtevajo novih ugodnostij gledé na užitinski davek, železnice itd.

Vnanje države.

Rim. Dunajski nuncij, nadškof Agliardi, je prišel v Rim, ker meseca maja pojde v Moskvo, da bo zastopal sv. očeta pri kronanju ruskega carja. Meseca junija pa postane Agliardi kardinal. Dunajski nuncij bode potem bržčas Tarnassi.

Francosko. Te dni se je nad 50 sedaj zbornjočih generalnih svetov ali okrajnih zastopov izreklo zoper progresivno obdačevanje in samo 10 za to. V teh svetih sedé največ bogatini in ti se bojijo pravičnega davka. Vsled tega in zaradi senata je Bourgeoisovo ministerstvo odstopilo.

Angleško. V tej državi dobijo verske ljudske šole. Tudi v Avstriji morajo šole prej ali slej postati verske! — Državni zbor sklene novo postavo, vsled katere bodo na Irskem veleposestniki dajali svoja posestna za 30 let v najem; toda zakupna pogodba se bode lahko spremenila za vsakih pet let.

Nemško. Ker so v zadnjem času ravno pri veliki gospodi dvoboji prišli v navado, zato zahtevajo v državnem zboru katoliški poslanci, naj se to pobijanje po dogovoru strogo prepove. Celó socijalistični poslanci so zoper dvoboj.

Rusko. Žalostno stanje katoličanov se bojda v

kratkem zdatno zboljša. Nadškof Kozlovski mora sestaviti pritožbe katoličanov in pripomočke za zboljšanje, in vse to poslati carju. — V soboto je bolgarski knez Ferdinand došel v Petrograd. Car ga je vsprejel jako slovesno.

Turško. Sultan sicer ne zahteva, da se naj iz Armenije izženejo vsi krščanski misijonarji, ampak edino le oni, ki ljudstvo v tamošnjih krajih ščuntajo. Katoliški misijonarji nikjer ljudstva ne ščuntajo, torej tudi v Armeniji ne, pač pa luteranski in pravoslavni.

Azija. Rusija in Kitajska sta sklenili tajno zvezo. Vsled te zveze mora Rusija Kitajski poslati več sto častnikov, da izvezbajo vojsko 100 tisoč mož, in če treba, mora Ruska Kitajsko tudi braniti proti sovražnikom. Ruska pa dobi v vshodni Kitajski ob morju take pravice, da se lahko reče, da bodo v tej polovici Kitaja zanaprej Rusi gospodovali.

Afrika. Italijani so si napravili štiri nove utrdbe; toda trdnjavi Adigrad v Abesiniji in Kasale v Sudanu bodo prej ko slej izgubili. General Baldissera terja spet 50 častnikov iz Italije. — V južni Afriki še Angleži niso ukrotili upornežev, dasi so jih že par sto z dinamitom neusmiljeno pokončali; 15.0000 puntarjev namrava namreč udariti na mesto Buluwajo.

Za poduk in kratek čas.

Jožef Karba,

to je ime precej daleč znanega posestnika v Babincih pri Ljutomeru. O njem smo zadnjič na kratko poročali, da je obhajal dvojni jubilej, da je namreč letos pred svojim godom dopolnil 75. leto svoje starosti in 50. svojega lastnega gospodarstva. Ob istem času bi bila priložnost še za tretji jubilej, namreč za zlato poroko. Ali ta sè žalibog ni mogla slaviti, ker je blagej ženi bilo pred okoli 15. leti konjsko kopito nanagroma zadalo smrtonosno rano na glavi.

Naš jubilar spada v redko nasejano vrsto starih narodnjakov. Za dokaz zadostuje že ta okoliščina, da v njegovo hišo poleg drugih časnikov vrli »Slovenski Gospodar« zahaja menda od tistega časa, odkar list obstoji. On in pa sedaj že pokojni bivši občinski predstojnik Jurij Kšela sta v občini bila prva, ki sta se zavedala, kaj se pravi biti Slovenec. K tej samozavesti so oba pripravile zraven ljutomersko-narodnih razmer in prebiranja knjig in časnikov pač tudi šole, katere sta bila obiskavala. Domače šole so bile nemške, šolarji pa slovenski. V takih učilnicah se otroci slovenski niso mogli naučiti mnogo več, kakor nič. Koliko le bi se na pr. šolarji nemški ali francoski ali italijanski mogli naučiti, ako bi jim učitelj nauke razlagal s pomočjo jezika slovenskega?

Pisalcu teh vrstic je neka mati, doma v Babincih in sedaj že v večnosti, pravila: »Jaz od svojega šolanja v Lotmerki nimam drugega dobička, kakor samo to, da sem se v posebič plačevanem »ekstraštunti« naučila šteti slovenski«. Te besede dovolj jasno povejo, koliko da nemške šole veljajo za slovensko deco. Deklica je redno obiskavala šolo, ne da bi se bila mogla kaj naučiti, ker njeno slovensko uho ni moglo razumeti nemške besede učiteljeve. Da bi se pa slovenski naučila vsaj čitati, zavoljo tega je njeni oče posebej plačeval učitelja.

Nenaravne in nezdrave razmere šolske so bile uzrok, da so nekateri za srečo svoje dece skrbni starši rajše ravnali tako-le: Svojih otrok niso pošiljali v domače šole, ampak so jih dajali v nemške kraje, na-

vadno v Radgono, v Cmurek, v Stras, v Straden. Tukaj so se otroci nemščine vadili tudi doma, kjer so bili na stanovanju. Na podlagi te domače vaje so učenci dobivali prilžnost, da so učitelja v šoli bar nekoliko lažje razumeli. Te vrste šolarja sta bila tudi Karba in Kšela. In skušnja spričuje, da so ravno takšni šolanci bili prvi, kateri so se ob času narodnega prebujevanja najhitreje dali prebuditi iz narodnega spanja ter so se zavedali kot Slovenci. Kakor gospodarji in očetje so namreč iz lastne skušnje znali presojevati malovrednost nemškega jezika po slovenskih krajih v uradu in v šoli. O tej prikazni priča leto 1848., potem 1863. in 1868. Za sedanji rod po okraju ljutomerskem sta posebno pomenljivi zadnji dve leti. Zakaj? Čuj!

Leta 1863. smo »pri vili« nad prijaznim trgov slovesno slavili tisočletni jubilej cirilo-metodski, obhajali smo spomin na tisti imenitni čas, ko sta pred tisoč leti (863) sveta brata Ciril in Metod prišla k našim predstarišem ter jih s pomočjo razumljive govornice slovenske začela učiti v cerkvi in v šoli. Dne 8. avgusta 1868 pa smo še z večjo slovesnostjo obhajali prvi slovenski tabor v Ljutomeru. Ljudstva se je na tisoče in tisoče zbralo v zelenem logu zunaj trga. Tam smo poslušali za narod vnete govornike, ki so nam razlagali, kakšne krivice da se Slovencem godijo po uradih ali pisarnicah in v šolah; tam smo se poslušalci navduševali, da hočemo za pravice našega dobrega ljudstva delovati in trpeti.

Oba ta narodna praznika sta po Murskem polju še danes v živem spominu. In vzlasti ob tistem času so se »duhovi« začeli deliti v »Slovence« in v »Nemce« ali »nemškutarje«. To zadnje ime so dobili ljudje, ki so po rodu Slovenci, in ker so preplitve pameti, pa ne morejo priti do spoznanja samega sebe ter po sili hočejo veljati za Nemce. V Babincih sta »slovensko zastavo« visoko držala župan Kšela in pa Karba. Njima se je pridružil tistokrat še mladi kmet Drobnič. Danes je tam seveda že večje število narodnozavednih Slovencev; če je še kaj »Nemcev« ali slovenskih zaspancev, tega pa ni treba praviti.

Oče Karba je marljivo skrbel tudi za svoje otroke, ne da bi pri tem bil trpel škodo gospodarstveno. Izmed teh mu danes pomagajo doma gospodariti Micika in Dominik in Franček, Matija je župnik v Zrečah, Josip je znan posestnik na Krapji, Alojzij je c. kr. poštni uradnik na Dunaju, Ivan pa služi v cesarskem gradu v Beču. — Sklepoma bodi še povedano, da je naš jubilar zdravja krepkega, opravlja še brez razločka vsa težavna opravila kmečka, tudi duha je mladeniški vedrega. Daj Bog tako še mnoga leta! B. R.

Smešnica. »Kaj pa ti je, da imaš čisto zabuhel obraz?« vpraša sosed sosedu. »Včeraj sem bil na lovu, pa me je puška nekoliko v lice udarila!« — »Čudno«, reče sosed; »pa se ti še danes pozna vseh pet prstov!«

Razne stvari.

Domače. (Blagoslovljenje kapele) v mariborski kadetni šoli bode, kakor smo že zadnjič omenili, prih. torek, dne 28. aprila. Na predvečer bode po mestu obhod vojaške godbe. Dne 28. aprila bode ob 6. budnica, ob 9. uri bodo pa naš milostivi knezoškof vpričo mil. vojaškega škofa blagoslovili kapelo kadetne šole in ondi imeli sv. mašo z blagoslovom.

(Nagloma umrl) je v Mariboru v ponedeljek po polnoči gimnazijec - tretješolec in gojenec dijaškega semenišča, Jožef Pišek, doma iz Hotinje vesi pri Mariboru.

Bil je marljiv dijak in zelo vesten semeniščan. Bog mu daj večni mir in pokoj, njegovim pridnim starišem pa obilno tolažbe!

(Potrjena postava.) Svetli cesar so potrdili v štajarskem deželnem zboru sklenjeno postavo, s katero se dovoljuje mestu Ptujju pobirati 20 odstotne doklade k državnemu užitninskemu davku na ono meso, ki se dovaža iz drugih občin v ptujsko mestno občino in sicer do leta 1898.

(Bela žena.) V torek je umrl v Župečji vesi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju posestnik Štefan Korošec v 75. letu svoje dobe. Bil je iskren Slovenec, naš zvest naročnik in pobožen kristijan, ki je še nekaj dnij pred svojo smrtjo 50 fl. poslal za jutrovske misijone. Svetila mu večna luč!

(Drzen napad.) 22 letni pleskar Martin Vidovič, rodом iz ptujске okolice, je v Gradcu pri belem dnevu napadel nekega gospoda, ga vrgel ob tla, mu vzel uro in verižico, potem pa zbežal. Toda kmalu so ga ljudje prijeli in izročili redarjem.

(V Zrečah) so tamošnji prebivalci leta 1893. za »pisanko« oskrbeli dar čez 1000 fl., s katerim so še tisto leto popravili farno cerkev, sledeče leto 1894. so ob Veliki noči za veliki oltar oskrbeli svečnjake in pregrinjalo za 155 fl., lani so si »za pisanko« ustanovili »farnocerkveno bukvarnico«, a letos so gospodarji čeden znesek darovali za cerkvene potrebe sploh in posebi mladina je cerkvi »za pisanko« kupila krasne mašne bukve. Lepo spričevalo za tamošnje ljudstvo je tudi to, ker je po hišah razširjeno še precej zdatno število časnikov, in »Družba sv. Mohorja« šteje letos med svojimi udi vsakega petnajstega farnika. Pač hvale vredno!

(Petdeset let) bode prihodnji ponedeljek, dne 27. aprila, kar vozi južna železnica iz Gradca skozi Maribor v Celje. Kaj je ona v tem času prinesla slovenskemu ljudstvu? In kaj bode zopet čez petdeset let? Koliko izmed nas, ki se zdaj veseli in zdravi po njej vozimo, bode še takrat na svetu? Sivi starčki bodemo, ali pa bodemo v zemlji že mirno počivali — in vlak, on bode vozil naprej!

(V Peklu pri Poličanah) sedanji »gemeindevorsteher« še ni našel v treh letih toliko časa, da bi položil občinski račun. Hvalijo ga bojda samo pivci znane »šnopsapotike«. Ker bodo v kratkem ondi občinske volitve, zato se nanje pripravite slovenski možje ter volite v občinski odbor verne Slovence!

(Štrajk mizarskih pomočnikov.) V Mariboru so v ponedeljek ustavili delo mizarski pomočniki. Zahtevajo deseturno delo na dan in zvišanje plačila za 15 odstotkov.

(Otrok zgorel.) Dne 15. aprila je za nekaj časa zapustila svoje stanovanje delavčeva žena Neža Seničar v Storah pri Celju. Njena 2letna hčerka Angela pa med tem časom spleza na štedilno ognjišče, kjer se je kurilo. Hčerki se vname obleka, in revica se tako opeče, da drugi dan umrje.

(Mlada kopriva.) A. K., nekaj dijak na mariborski gimnaziji, doma v Gotovljah pri Žalcu, še le komaj 16 let star, ukradel je 100 gld. V nedeljo popoldne ga je gnal žendar vkleknjenega v Celje.

(Zginil) je pred 14 dnevi v Arnji vesi žalske fare Anton Košec, štacunar. Ženi je vzel ves denar in najbrž pobegnil v Ameriko.

(Novi poštni urad.) V Solčavi v gornji Savinjski dolini se bode ustanovila pošta, ki bode imela vsakdanjo zvezo s poštnim uradom v Lučah.

(Premeščeni notarji.) Justični minister je premeštil nastopne notarje: Dr. Fr. Firbasa iz Brežic v Maribor, R. Bratkoviča iz Rogatca v Brežice in Fr. Strafella iz Trziča v Rogatec.

(Tat in samomorilec.) Pretečeni petek popoldne se je v Mariboru priplazil neki neznan človek v knezozkofijsko pisarnico. Vstopivši stolni prošt Herg ga zapazijo pod mizo, in ker se jim je zdel človek sumljiv, pošljejo po policaje. Po večurnem trudu se je še le posrečilo redarjem polastiti se tihotapca in ga vtakniti v ječo. V soboto zjutraj so ga pa našli obešenega v ječi. Zločinec, neki Tkalec s Hrvaškega, je imel pri sebi nekaj denarja, srbrno uro, več praških srečk in raznovrstno tatinsko orodje.

(Maribor v strašni nevarnosti.) Ker je g. pravosodni minister premestil gospoda notarja dr. Fr. Firbasa, izvrstnega Slovenca, iz Brezic v Maribor, je »Mariboržanka« zgubila zadnjo trohico pameti. V današnjem listu vspeodbuja mariborskega poslanca dr. Kokoschinegga, naj se s krepko interpelacijo zažene v ministra. Po »toči je zastoj zvoniti«.

(Toča sredi aprila.) V nedeljo popoldne ob 3. uri je šla kakor grah debela toča v Hrasovcu pri Sv. Lenartu v Slov. gor., da je bilo potem vse belo. Bog nas varuj letos bliska, groma in toče!

(Olikanost socijaldemokratov.) Sedlarju Jožefu Šteinerju v Žalcu, udu delavskega društva, so ukradli ponoči socijaldemokrati njegov napis ter ga razsekali. Zakaj pač? Iz zavisti ali nevošljivosti!

(Duhovniške spremembe.) Mestni vikar na Ptujju je postal č. g. kaplan Franc Šalomon, č. g. provizor Alojz Šuta pa kaplan v Sevnici ob Savi. — Premeščeni so ti-le č. gg. kaplani: Franc Moravec od Sv. Petra pri Radgoni na Ptuj, Andrej Keček iz Rajhenburga k Sv. Petru pri Radgoni, Jožef Kolarič iz Griž v Rajhenburg, Jakob Črnc s Polzele na Pilštanj, Franc Cerjak od Sv. Benedikta v Slov. gor. k Sv. Marku nize Ptujja, Janez Munda od Sv. Marka k Sv. Benediktu v Slov. gor., Janez Kansky od Sv. Lovrenca v Puščavi k Sv. Urbanu pri Ptujju, Jernej Štabuc od Sv. Urbana k Sv. Lovrencu v Puščavi, Franc Časl iz Šmarij v Teharje, Martin Medved iz Teharij v Šmarije in Anton Podvinski iz Sevnice k Sv. Rupertu nad Laškim.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je darovala slavna slovenska posojilnica v Marenbergu 20 gld. Bog plati! — Slovenci in Slovenke, ne zabite te dijaške kuhinje!

(Društvo »Sloga« v Čadramu.) Gospod učitelj J. Bele bo v Čadramu na god sv. Marka učil umno

sadje- in vinorejo in v nedeljo, dne 26. aprila popoldne gosp. okr. živinozdravnik M. Jelovšek umno svinjerejo, namesto dne 29. sušca, ker je tačas bil zadržan. V nedeljo bo zopet občni zbor društva »Sloga«. Obilno poslušalcev se pričakuje.

(Slov. kat. delavsko društvo v Žalcu) si je najelo pri gosp. Antlogi veliko sobo, kjer se vsako nedeljo popoldne zbirajo njegovi udje, da prebirajo razpložene časnike. Društvo si je kupilo tudi glasovir.

Iz drugih krajev. (Brat našega cesarja), nadvojvoda Karol Ludovik se je oni dan vrnil s potovanja v jutrove dežele. S svojo soprogo in dvema hčerka se je mudil od dne 17. do 29. sušca v Jeruzalemu in sploh v Sveti deželi.

(Potres v Ljubljani.) V torek ob 11. uri popoldne se je v Ljubljani čutil spet precej močen potres, ki je mnoge neljubo prestrašil; toda škode bržčas ni napravil nobene.

(Sladkor v vodi.) Blizu Prage se je v ponedeljek prevrnil velik čol, otvoren s 4000 vrečami sladkorja. Predno so prišli ljudje, se je sladkor večinoma raztopil ali vsaj pokvaril. Škode je za 100 tisoč gld.

(Baron Hirsch), svetovnoznani židovski bogatin, je oni dan umrl na Ogerskem pri nekem prijatelju. Zapustil je za 300 milijonov premoženja.

(Služba božja na Brezjah.) S 1. majem se prične pri Mariji-Pomagaj ob delavnikih vsakdanja sv. maša ob $\frac{1}{4}$ 10. uri za romarje, ki se pripeljejo ob $\frac{1}{2}$ 9. uri v Otoče, v nedeljah in v praznik je duhovno opravilo ob $\frac{1}{2}$ 11. uri; na praznike Matere božje in angeljsko nedeljo pa dvojno opravilo ob $\frac{1}{2}$ 7 in 10. uri.

(Najmanjši parni stroj na svetu.) Neki Pražan je dobil iz Amerike skrbno izdelano parno »mašino«, ki je 16 mm visoka in 1 g težka ter se lahko postavi pod naprstek. Za njen kotliček se rabijo tri kapljice vode.

(Goldinarskih bankovcev) je bilo do konca meseca marcija uničenih in odpisanih 56,912.529 gold. V prodmetu jih je torej ostalo 970.832 gld. in jih do konca tega leta vsprejemajo samo c. kr. oblastva in davkarije.

Loterijske številke.

Gradec 18. aprila 1896:	37, 6, 78, 77, 9
Dunaj » »	33, 58, 90, 83, 36

Slama. V farovžu sv. Mihela Šoštanju se oddaje do dne 1. maja okoli 250 centov lepe ržene, pšenične in ovsene slame (otepov). Dunajski cent od 1 gld. do 1 gld. 20 kr.

Ivan Govedič, župnik.

V žganjariji

Henrika Witzler-ja, lesotrčca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako nizki cenli dobi. 8-13

Priprave za kavarnarje, sladničarje, gostilničarje, mesarje, sedlarje; peronosporakropilnice, patent Schindler.

Kmetija

obsegajoča 40 oralov zemlje (travnikov, njiv in gozdov), zidan, z opeko krit hram, zidana gospodarska poslopja, vse v dobrem stanju, pri veliki cesti v Ivanjcih pri Radgoni, pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji se takoj proda. Natančnejša pojasnila daje lastnik

Jožef Trstenjak,

kmet v Ivanjcih pri Radgoni. 2-3

Ravnokar je izšla gospodarska, 74 strani obsegajoča, prav poljudno pisana knjižica s 6 podobami:

Gospodarske izkušnje,

sadjerejske, zlasti vinogradniške.

Spisal

SIMON GABERC,

župnik Framski.

Knjižico prodaje **tiskarna sv. Cirila v Mariboru.** Stane 20 kr., po pošti 3 kr. več.

Pri naročbi se naj znesek pošlje v marlah.

! Za majnik !

AVE.

Sedemnajst Marijinih pesmij za mešan zbor, samospeve in spremlj. orgelj zložil Ign. Hladnik op. 25. cena 70 kr.

Pangelingua in štiri Hymne za procesijo o presv. Rešnjem Telesu; za mešan zbor. Cena 30 kr. Obadva dela ob enem s poštnino 85 kr. Dobi se pri skladatelju v Novem mestu. Dolenjsko. 1-3

Dobro ohranjen glasovir

(Stutzflügel) 2-3

z zabojem se za 100 gld. takoj proda. Kupci naj se blagovolijo oglasiti pri Silv. Šentjercu, organistu pri Ss. Petru in Pavlu v Ptujju.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalec, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 3

Razglas.

Ker pri današnjem rednem občnem zboru Savinjske posojilnice v Žalcu dne 22. apr. 1896 ni bilo sklepčno število deležev zastopanih, sklčje se v nedeljo, dne 3. maja 1896 ob 3. uri popoldne po § 16 pravil Savinjske posojilnice v Žalcu drugi občni zbor v občinsko pisarno v Žalcu.

Dnevni red:

1. Predlaganje računov za leto 1895 in volitev treh censorjev.
2. Predlog radi porabe čistega dobička.
3. Volitev novega odbora.
4. Razni nasveti.

Žalec, dne 22. aprila 1896.

Načelnstvo.

Zidanje šolskega poslopja.

Krajni šolski svet pri Sv. Lovrencu više Maribora da zidati novo šolsko poslopje, in na to svrhu razpišejo se s tem ponudbe za gradivo in opravila.

1. Proračun za zidarsko gradivo	fl. 10.425·80
2. Proračun za tesarsko gradivo	1.149·50
3. Za opravila zidarjev in podavačev	6.143·08
4. Za opravila kamenarjev	1.274·95
5. " " tesarjev	1.009·24
6. " " mizarjev	2.012·02
7. " " ključarjev	1.660·50
8. " " pomazačev	437·74
9. " " steklarjev	311·92
10. " " kleparjev	640·12
11. " " lončarjev	288·—
12. " " slikarjev	259·22
13. Za razne oskrbitve	3.096·27

Oni gospodje, ki se za eno ali drugo imenovanih gradiv ali opravil zanimajo, naj svoje ponudbe zapečatene in frankirane pripošljejo do 1. maja 1896 podpisaneu krajnemu šolskemu svetu.

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji so na ogled pri krajnem šolskem svetu Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Krajni šol. svet Sv. Lovrenc nad Mariborom
28. dne meseca sušca 1. 1896.

Načelnik:

3-3 Karol Baumgartner.

Trgovino z mešanim blagom

in stanovanjem želi takoj v najem vzeti mlad, oženjen trgovec. Tista mora biti blizu župnijske cerkve ali pa v veliki okolici, in sicer tam, kjer ni blizu prevelike konkurence. Trgovina mora biti živahna in shajalna.

Pismene ponudbe se sprejemajo pod naslovom: „Dobra trgovina“ na upravništvo „Slov. Gospodarja“.

2-3

Najobilnejša zaloga

vseh običajnih vrst klobukov za moške in dečke.

Posebnosti za lovce in turiste
lodni klobuki

gospodov Josip Pichler-jevih sinov, c. in kr. dvornih zalagateljev v Gradcu.

ZAHVALA.

Za tolažljivo sočutje ob nagli smrti mojega nepozabnega sina, gimnazijca-tretješolca in gojenca dij. semenišča,

JOŽEFA,

in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu se prav iskreno zahvaljujem. Posebej še najspodobnejša zahvala preč. g. kanoniku in ravnatelju dr. J. Mlakarju, ki so ga v smrtne boju tolažili in potem sprevod vodili, preč. gg. kanonikom dr. J. Križaniču, F. J. Bohincu in K. Hribovšek, častitim gg. profesorjema dr. A. Medvedu in J. Kavčiču, župniku Fr. Hirtiju, profesorju J. Zidanškemu in prefektu Fr. Korošču, bl. g. gimnazijskemu ravnatelju in vsem gg. profesorjem, čč. šolskim sestram, vsem gimnazijcem za pobožno molitev sv. rožnega venca in ganljivo petje, zlasti semeniščanom in tovarišem za darovana krasna venca.

V Hotinji vesi pri Mariboru, dne 21. aprila 1896.

Franco Pišek.

Naznanilo.

Na Ptujski ali Črni gori je vsako leto dne 3. maja živinski sejem. Ker je pa letos 3. majnik v nedeljo, bode sejem v soboto poprej t. j. dne 2. maja. Kupci in prodajalci se vabijo.

1-2

Županstvo.

Zidanje šolskega poslopja.

Krajni šolski svet na Hajdini pri Ptujju da zidati novo šolsko poslopje in v to svrhu razpišejo se s tem ponudbe za gradivo in opravila.

1. Proračun za zidarsko gradivo	fl. 15.830·71
2. " " tesarsko gradivo	3.507·63
3. Za opravila mizarjev, ključarjev, steklarjev in pleskarjev	3.669·80
4. Za opravila lončarjev	769·—
5. " " kleparjev	527·12
6. " " slikarjev	143·—
7. " druga opravila	350·—

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji so na ogled pri načelniku krajnemu šolskemu svetu na Hajdini.

Ponudbe naj se s priloženim 10% vadijem frankirane dopošljajo do 30. aprila 1896 krajnemu šolskemu svetu na Hajdini.

Krajni šolski svet na Hajdini pri Ptujju
dne 12. aprila 1896.

Načelnik:

2-2 **Jan. Grabar.**

Zdravnik za ušesa

Dr. J. Neumann,

dosluzeni pristav dunajske vseučiliške klinike za gluhe ordinira v Mariboru za gluhe (tolsto čujoče) in nosne bolnike vsako sredo od 3.—5. ure popoldne v hotelu „Nadvojvoda Ivan“.

Izvrstne c. kr. jedino priv.
škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsakem obdelovanju trtja itd. prodajamo z garancijo po dosedanjih nizkih cenah

Živic in drugi v Trstu.

☛ Razpošiljamo škropilnice tudi s posodami nove vrste.

Obrazce s cenikom dopošiljamo radovoljno ranco. 4-10

☛ Izdelujemo tudi razprašilnike za žvelo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

Tekalec

v Vojniku pri Celju

se priporoča in naznanja, da izdeluje iz meni doposlane domače preje **mizne prte** (Tischzeug) in platno za prtiče v celi širokosti, kakor tudi ozko platno, serviete in obrisače. Kdor bi svoje preje ne imel, naroči si lahko omenjeno blago tudi pri meni.

Za naročila in delo se priporoča

Štefan Čečko,

4-6

tekalski mojster.

Največja izbira

vsega

klobučinastega blaga

kakor: čišmov, škornjev, svaikov, podplatov, pivnih skodelic, cedil, klobučine za tehniške svrhe itd.

Poprave se na najpopolnejši način izvršijo.

Naročbe od zunaj se najhitreje izvedejo. 9-10